

EUROPEAN
STUDENT
ORCHESTRA

01 SEPT. '19

BOZAR NEXT GENERATION

GRANDE SALLE HENRY LE BŒUF ·
GROTE ZAAL HENRY LE BŒUF

EUROPEAN STUDENT ORCHESTRA

BENJAMIN HAEMHOUTS, direction · leiding

GYÖRGY LIGETI

1923-2006

Concert Românesc (1952)

JOHANNES BRAHMS

1833-1897

Symphonie n° 1 en ut mineur · Symphonie nr. 1 in c, op. 68 (1862-1876)

– Un poco sostenuto – Allegro

– Andante sostenuto

– Un poco allegretto e grazioso

– Adagio – Piu andante – Allegro non troppo, ma con brio – Piu Allegro

12:00

fin du concert · einde van het concert

soutien · steun

Le European Student Orchestra bénéficie du soutien du programme Europe créative de la Commission européenne et de BOZAR.

Het European Student Orchestra wordt gesteund door het Creative Europe-programma van de Europese Commissie, en door BOZAR.

Gelieve uit respect voor de artiesten en de muziek de stilte te bewaren. Schakel je gsm of elektronisch uurwerk uit en hoest niet onnodig. Het is verboden te fotograferen, te filmen en opnames te maken. Pour les artistes et la musique, merci de respecter le silence. Veuillez à éteindre téléphones portables, montres électroniques et à réprimer les toux. Il est interdit de photographier, filmer et enregistrer.

BRAHMS & LIGETI

Le European Student Orchestra (ESO) ouvre la nouvelle saison de BOZAR NEXT GENERATION au son bouleversant de la musique symphonique. Après son succès lors des dernières éditions du ESO Festival, le European Student Orchestra se lance en tant qu'orchestre indépendant. Cet ensemble basé à Bruxelles, réunissant des étudiants venus des quatre coins de l'Europe, débute sa toute première tournée internationale à BOZAR. Il se produit, à cette occasion, sous la direction du chef d'orchestre belge Benjamin Haemhouts. Bien qu'encore jeune, ce dernier peut se targuer d'avoir collaboré avec des personnalités éminentes telles que Sir Simon Rattle, Valery Gergiev, Bernard Haitink, Herbert Blomstedt, Gustavo Dudamel, Giuseppe Sinopoli, Jonathan Nott et Esa-Pekka Salonen. Pour ce concert dominical, le European Student Orchestra vous propose un programme festif alliant le très enflammé *Concert Românesc* de Ligeti et la *Première Symphonie* de Brahms à laquelle le célèbre chef d'orchestre Hans von Bülow prêta le surnom de « *Dixième* de Beethoven ».

Johannes Brahms occupe une place particulièrement digne d'intérêt dans l'histoire de la musique du fait de sa position avouée de dernier des grands maîtres classiques. Ainsi, bien que composée entre 1862 et 1876, sa *Première Symphonie* est délibérément classique : elle ignore tous les nouveaux instruments romantiques comme le cor anglais, les harpes, les percussions, les bois redoublés, pour s'en tenir à

l'orchestre traditionnel de Beethoven et Schubert, auquel un seul contrebasson fut ajouté. C'est une œuvre aussi véritablement dramatique dont la tragique introduction lente présente des échos saisissants de la *Passion selon saint Matthieu* de Bach, et dont la conclusion triomphale n'est pas sans évoquer le fantôme de Beethoven.

Composé en 1952, soit près d'un siècle plus tard, le *Concert Românesc* appartient aux œuvres de la première période de György Ligeti, caractérisées par un travail sur des formes musicales complexes en réseaux. « Entre les années 1950 à la fin des années 1960, explique le compositeur, je me suis concentré sur l'élimination du rythme, j'ai travaillé sur le timbre et la forme ». La seconde période accordera quant à elle une importance croissante au critère de la mélodie.

Le *Concert Românesc* est grandement influencé par l'immersion de Ligeti dans la culture paysanne : il combine des mélodies populaires originales librement arrangées avec des éléments de pure invention. Les deux premiers mouvements, créés sur base d'œuvres inachevées, démontrent une simplicité voulue de l'écriture. Dans le troisième mouvement, un jeu d'harmoniques naturelles exécutées en écho par deux cors préfigure le style tardif de Ligeti. Véritable tour de force, le dernier mouvement saisit brillamment l'esprit des orchestres villageois, avec toutefois quelques surprises abruptes propres au compositeur.

BRAHMS & LIGETI

Het European Student Orchestra (ESO) opent het nieuwe seizoen van BOZAR NEXT GENERATION met de overweldigende klanken van symfonische muziek. Na zijn succes tijdens de laatste edities van het ESO Festival, treedt het European Student Orchestra aan als zelfstandig orkest. Dit ensemble van studenten uit heel Europa, met thuisbasis Brussel, trapt zijn allereerste internationale tournee af in BOZAR. Ze spelen er voor de gelegenheid onder leiding van dirigent Benjamin Haemhouts. Ondanks zijn jonge leeftijd werkte de Belgische musicus al samen met een aantal toonaangevende dirigenten, zoals Sir Simon Rattle, Valeri Gergiev, Bernard Haitink, Herbert Blomstedt, Gustavo Dudamel, Giuseppe Sinopoli, Jonathan Nott en Esa-Pekka Salonen. Met dit zondagconcert trakteert het orkest je op een feestelijk programma waarin Ligeti's vurige *Concert Românesc* het gezelschap krijgt van de *Eerste Symfonie* van Brahms.

Johannes Brahms was de laatste van de grote klassieke meesters en bezet daarmee een bijzonder interessante plaats in de muziekgeschiedenis. Hij componeerde zijn *Eerste symfonie* tussen 1862 en 1876, maar het werk is klassiek en maakt geen gebruik van de nieuwe 'romantische' instrumenten, zoals de Engelse hoorn, de harpen, de percussie of de verdubbelde houtblazers. De componist houdt zich aan het traditionele orkest van Beethoven en Schubert, met toevoeging van slechts één fagot. Ondanks haar

klassieke, vormelijke perfectie is deze symfonie een echt dramatisch werk met in de trage, langzame inleiding een echo van Bachs *Mattheuspassie* en een majestueuze conclusie die alludeert op *Ode an die Freude* van Beethovens *Negende Symfonie*.

György Ligeti componeerde het *Concert Românesc* in 1952. Het is een werk uit zijn eerste periode die wordt gekenmerkt door complexe muzikale netwerkstructuren. "Tussen de jaren vijftig en het einde van de jaren zestig", vertelt de componist, "heb ik me toegelegd op de eliminatie van het ritme, en ben ik vooral gaan werken op timbre en vorm." In zijn tweede periode kende hij dan weer de melodie een steeds groter belang toe.

Het *Concert Românesc* is sterk beïnvloed door de plattelandscultuur waarin Ligeti zich was gaan verdiepen: hij combineert originele volkse en vrijelijk gearrangeerde melodieën met zelfverzonnen materiaal. De eerste twee bewegingen, die gecreëerd zijn op basis van onvoltooide werken, geven blijk van een gewild eenvoudige schriftuur. De derde beweging begint met een dialoog tussen twee hoorns met enkel natuurtonen, waarbij de ene als de echo van de andere klinkt. Het is als het ware een aankondiging van Ligeti's latere stijl. De laatste beweging is een echte krachttoer: Ligeti weet de geest van de dorpsorkesten op magistrale wijze te vatten, en voegt er onverwachte wendingen aan toe die kenmerkend zijn voor de componist.